

ΛΕΟΝΑΡΝΤΟ ΝΤΑ ΒΙΝΤΣΙ:

Επιμέλεια: Αλεξάνδρα Γούτα

Ο 30χρονος άνδρας παρέδωσε το έγγραφο στο Δούκα του Μιλάνου. Καθώς το διάβαζε, ο Λουδοβίκος Σφόρτσα, γνωστός ως «Μαύρος» λόγω της σκούρας επιδερμίδας του, σήκωσε τα φρύδια του με έκπληξη.

Διέκοψε το διάβασμα του εγγράφου για να κοιτάξει τον άνδρα απέναντί του πιο προσεκτικά. Μακριά μαλλιά, διαπεραστικό βλέμμα, σοβαρό ύφος. Συνέχισε να διαβάζει με αυξανόμενη περιέργεια.

«Είμαι αρχιτέκτονας, πολεοδόμος, μηχανικός, ζωγράφος, μαθηματικός, γλύπτης, γεωμέτρης, μουσικός, γιατρός, εφευρέτης, ανατόμος...».

Ο νέος που είχε απέναντί του, νόθος γιος ενός συμβολαιογράφου και μιας χωρικής, ισχυριζόταν, ούτε λίγο ούτε πολύ, ότι ήταν ειδικός σε 14 διαφορετικά επαγγέλματα!

Το περίεργο δεν ήταν βέβαια το ιδιόμορφο Curriculum Vitae, αφού μιλάμε για τον μεγαλοφυή Λεονάρντο Ντα Βίντσι (1452-1519), που στην πορεία των χρόνων απέδειξε με λόγια και, κυρίως, με έργα ότι όντως ήταν ειδικός –και κάτι παραπάνω.

Το περίεργο είναι ότι, κατά τον ιστορικό Τζιόρτζιο Βασάρι (1511-1574), ο Σφόρτσα τελικά προσέλαβε το νεαρό Ντα Βίντσι όχι ως επιστήμονα, ούτε καν ως ζωγράφο, αλλά ως ...μουσικό!

Σύμφωνα με τον ίδιο ιστορικό, ο Λεονάρντο ήταν βιρτουόζος στο φλάουτο και την ελληνική λύρα (άρπα). «Τραγουδούσε θεϊκά ακόμη και χωρίς καμία προετοιμασία», έχει πει ο Βασάρι.

Το ταλέντο αυτό τον έκανε περιζήτητο σε εκδηλώσεις και δεξιώσεις της υψηλής κοινωνίας της Ιταλίας. Μάλιστα, δεν ήταν απλά μουσικός, αλλά και συνθέτης, αφού έχουν διασωθεί παρτιτούρες με πρωτότυπες μουσικές συνθέσεις του.

Αν κάποιος παρακολουθούσε την πορεία του Λεονάρντο στα χρόνια που ακολούθησαν τη γνωριμία του με το μετέπειτα προστάτη του, Λουδοβίκο Σφόρτσα, θα βρισκόταν μπροστά σε πολλά περίεργα πράγματα: πολύπλοκες μηχανές με μανιβέλες, τροχούς, βαρίδια και φτερά, που πιθανότατα δε θα μπορούσε να καταλάβει σε τι χρησίμευαν.

Αρχιτεκτονικές μακέτες με ...αναφορές όχι στο παρόν του Ντα Βίντσι, αλλά στους αιώνες που θα ακολουθούσαν. Πυκνογραμμένα σημειωματάρια, με ...ακατάληπτη γραφή από αριστερά προς δεξιά και από πάνω προς τα κάτω. Ανατομικές μελέτες, φτιαγμένες με λεπτομέρεια που προκαλεί. Αριστουργηματικούς πίνακες. Και ενδεχομένως θα έβλεπε έναν «τρελό» επιστήμονα να βολτάρει στους κήπους της κατοικίας του Δούκα με το πρώτο αυτοκίνητο της ιστορίας!

■ Ο «ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΔΕΙΠΝΟΣ» ΚΑΙ ΟΙ ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΩΝ ΑΝΑΤΟΜΩΝ

Οι περισσότεροι –μη μηχανικοί τουλάχιστον– γνωρίζουν και θαυμάζουν τον Ντα Βίντσι ως ζωγράφο. Και γι' αυτό ευθύνονται ασφαλώς η θαυμάσια «Μόνα Λίζα», ο αριστουργηματικός «Μυστικός Δείπνος» ή και η περίφημη «Κυρία με την Ερμίνα» (η οποία, σημειωτέον, για να μεταφερθεί σε μια έκθεση απαιτεί κινηματογραφικά μέτρα ασφαλείας, όπως για παράδειγμα, ένα ειδικό κιβώτιο με ενσωματωμένο GPS, ικανό ν' αντέξει σε βάθος 600 μέτρων, χωρίς να «πάρει» νερό, σε περίπτωση που το αεροσκάφος μεταφοράς πέσει στη θάλασσα...).

Βέβαια, ο Ντα Βίντσι δεν είναι γνωστός μόνο ως ζωγράφος. Πολλοί έχουν εντυφώσει στις επιστημονικές του ανησυχίες και τον γνωρίζουν ως μηχανικό,

ανατόμο και εφευρέτη.

Πόσοι, όμως, ξέρουν ότι ήταν ο Λεονάρντο, που έδωσε στην αυτοκινητοβιομηχανία Βολβο το έναυσμα για να κατασκευάσει αυτόματα κιβώτια ταχυτήτων και άξονες; Ή ότι ...άθελά του, παρέδωσε στα χέρια του Στάλιν ένα επαναληπτικό κανόνι;

Ίσως ακόμη λιγότεροι γνωρίζουν ότι **ακόμη και οι σημερινοί ανατόμοι καταφεύγουν στις περίφημες ανατομικές μελέτες του, χάρη στην εκπληκτική λεπτομέρειά τους** (ήταν από τις πρώτες που φτιάχτηκαν με βάση ανθρώπινα πτώματα, παρότι στην εποχή του Ντα Βίντσι το νεκρό σώμα θεωρείτο ακόμη ταμπού).

Ο Λεονάρντο ήταν σίγουρα μπροστά από την εποχή του, με ένα μυαλό σε διαρκή εγρήγορση. Ίσως γι' αυτό ήταν αφηρημένος –τα σημειωματάρια του ήταν γεμάτα σημειώσεις τύπου «μην ξεχάσω». Διέθετε ακόρεστη όρεξη για μάθηση σε όλα τα πεδία: **στα ίδια σημειωματάρια καταγράφει ακόμη και συνταγές μαγειρικής, στο πίσω μέρος των σελίδων.**

Τα σχέδιά του, πολλές φορές ακατάληπτα. Γι' αυτό και σε κάποιες περιπτώσεις, οι σύγχρονοι επιστήμονες και τεχνίτες χρειάστηκε να δημιουργήσουν μοντέλα, που βασίζονταν σ' αυτά τα σχέδια, για να καταλάβουν τι απεικόνιζαν!

Πηγή φωτογραφιών: wikipedia. Ανατομικές μελέτες εμβρύου και ανθρώπινου βραχίονα. Ακόμη και οι σημερινοί ανατόμοι καταφεύγουν στις περίφημες ανατομικές μελέτες του, χάρη στην εκπληκτική λεπτομέρειά τους. Ήταν από τις πρώτες που φτιάχτηκαν με βάση ανθρώπινα πτώματα, καθώς στην εποχή του Ντα Βίντσι το νεκρό σώμα θεωρείτο ακόμη ταμπού.

■ Η ΦΟΥΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΓΕΦΥΡΑ ΤΟΥ ΒΟΓΙΑΖΗΤ ΤΟΥ Β' ...ΣΤΟ ΟΣΛΟ ΑΙΩΝΕΣ ΜΕΤΑ

Την ανάσα κόβουν τα σχέδια των γεφυρών του, ιδίως όταν αναλογιστεί κάποιος την εποχή που σχεδιάστηκαν. Εντυπωσιακότερη όλων, ίσως, αυτή που ο Λεονάρντο εμπνεύστηκε το 1502 για το Σουλτάνο Βογιαζήτ Β', με στόχο να ενώσει τις δύο όχθες του Κεράτιου Κόλπου, ανάμεσα στην Κωνσταντινούπολη και το Πέραν...

Η πέτρινη γέφυρα, μήκους σχεδόν 300 μέτρων και βάρους 400.000.000 τόνων, δεν κατασκευάστηκε ποτέ, καθώς θεωρήθηκε εξωπραγματική για τα δεδομένα της εποχής. Ο ίδιος ο Σουλτάνος, που αξίζει να σημειωθεί ότι είχε προκηρύξει κάτι σαν διαγωνισμό για τη γέφυρα, δήλωσε πεπεισμένος ότι η κατασκευή της ήταν αδύνατη!

Για να τη σχεδιάσει, ο Ντα Βίντσι συνυπολόγισε τη δυναμική των θαυμασίων ρευμάτων, την ...κίνηση των τεκτονικών πλακών, ακόμη και τον άνεμο. **Η γέφυρα είχε δομή διπλών τόξων, με τέσσερα στηρί-**

ματα, που βρίσκονταν σε απόσταση μεταξύ τους.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι, σύμφωνα με πανεπιστημιακό πείραμα προσομοίωσης, εάν η φουτουριστική για τα δεδομένα της εποχής της γέφυρα –τόσο σε σχεδιαστικό, όσο και σε κατασκευαστικό επίπεδο– είχε τελικά οικοδομηθεί, θα βρισκόταν ακόμη στη θέση της αναλλοίωτη!

Μπορεί ο Λεονάρντο να μην ευτύχησε να δει το έργο του κατασκευασμένο, αλλά μια γέφυρα βασισμένη στο σχέδιό του ανεγέρθη τελικά, στο Όσλο της Νορβηγίας, πριν από λίγα χρόνια (2001), από το μηχανικό **Βέμγηιργον Σαντ** και με χρηματοδότηση από την εταιρία που κατασκευάζει τους νορβηγικούς αυτοκινητόδρομους.

Η γέφυρα δεν είναι πέτρινη, όπως τη φαντάστηκε ο Ντα Βίντσι. Ούτε έχει το μήκος που θα απαιτούσε μια γέφυρα, η οποία διασχίζει τον Βόσπορο. Είναι ξύλινη, με μήκος 100 μέτρα και πεζογέφυρα, αλλά δεν παύει ν' αποτελεί έναν φόρο τιμής στον Λεονάρντο.

Ο Ντα Βίντσι είχε σχεδιάσει επίσης, για λογαριασμό του Δούκα του Μιλάνου, την «**τροχήλατη**» γέφυρα, κατάλληλη για χρήση σε πολέμους. Τα ανθεκτικά, αν και ελαφριά, υλικά της, σε συνδυασμό με το σύστημα τροχαλίας, πίστευε ότι θα επέτρεπαν στα στρατεύματα να τη χρησιμοποιήσουν ταχύτατα και να μετακινηθούν γοργά, διασχίζοντας πχ, ποταμούς και ρυάκια.

Η γέφυρα μπορούσε να ισορροπήσει στη μία άκρη ή όχθη του σημείου που έπρεπε να διασχίσουν οι στρατιώτες και να «δέσει» στην άλλη, μέσα από ένα σύστημα τροχών και τροχαλίων, σχοινιών και αντιβαρών.

Η εικονιζόμενη φουτουριστική γέφυρα σχεδιάστηκε ουσιαστικά γύρω στο 1500, στο πλαίσιο ...διαγωνισμού του Σουλτάνου Βογιαζήτ του Β' για μια κατασκευή που θα διέσχισε τον Βόσπορο. Ο Λεονάρντο τη φαντάστηκε πέτρινη, ενώ για τον σχεδιασμό της συνυπολόγισε ακόμη και την ισχύ των θαλάσσιων ρευμάτων. Η γέφυρα θεωρήθηκε ότι ήταν ανέφικτο να κατασκευαστεί εκείνη την εποχή. Τελικά, κατασκευάστηκε μικρότερη, ξύλινη και πεζογέφυρα, πριν από λίγα χρόνια, στο Όσλο, από τον μηχανικό Βέμγηιργον Σαντ, μεγάλο θαυμαστή του Ντα Βίντσι.

Ο μεγαλοφυής επιστήμονας, που ξεκίνησε την καριέρα του ως μουσικός!

Επίσης, ο Λεονάρντο σχεδίασε μια γέφυρα, που ανυψωνόταν με σύστημα τροχαλιών, για να φτάσει σε ψηλά τείχη.

■ Η ΙΔΑΝΙΚΗ ΠΟΛΗ

Την εποχή που ο Λεονάρντο ζούσε στο Μιλάνο, ενέσκηψε η γνωστή επιδημία πανούκλας, που αποδεδείκταισε σχεδόν το 1/3 του πληθυσμού της πόλης.

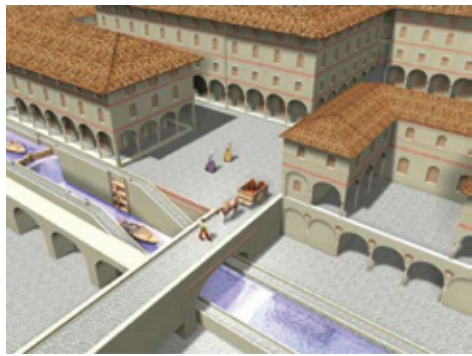
Ο Ντα Βίντσι οραματίστηκε τότε την ιδανική πόλη, ένα αστικό κέντρο χτισμένο έτσι, ώστε να εμποδίζει τη μελλοντική εξάπλωση της πανούκλας.

Και ίσως δεν υπάρχει άλλη εφεύρεση του Ντα Βίντσι, που να συνδυάζει σε μία σύλληψη όλα τα χαρίσματα της πολύπλευρης προσωπικότητάς του. Μέσα από τα σχέδια για την ιδανική πόλη, που περιλαμβάνουν ακόμη και κτήρια και στάβλους με ... εξαιρετισμό για την ανανέωση του αέρα, ξεδιπλώνεται η προσωπικότητα του Λεονάρντο ως καλλιτέχνη, αρχιτέκτονα, πολιτικού και μηχανολόγου μηχανικού και εφευρέτη.

Οι δρόμοι της ιδανικής πόλης που φαντάστηκε ήταν πολύ φαρδίοι, όχι στενοί όπως εκείνοι του Μιλάνου -στόχος ήταν να αποφευχθεί ο συνήθης συνωστισμός στα στενά της πόλης, που συνέβαλε στην εξάπλωση της επιδημίας.

Η πόλη θα αναπτυσσόταν σε δύο διαφορετικά επίπεδα: το κατώτερο, με κανάλια, αποχετεύσεις και δρόμους για κίνηση εμπόρων και μεταφορά εμπορικών αγαθών και το ανώτερο: για τους τζέντλεμαν και τις κυρίες της εποχής.

Στα σχέδια του Λεονάρντο βλέπει ακόμη κάποιες εξελιγμένα συστήματα αποχέτευσης, αλλά και κτή-

Ο Ντα Βίντσι σχεδίασε το Μιλάνο ως ιδανική πόλη, χτισμένη με τέτοιους υγειονομικούς όρους, ώστε να εμποδίζεται μελλοντική εξάπλωση επιδημιών. Οι δρόμοι της ιδανικής πόλης που φαντάστηκε είναι πολύ φαρδίοι, ενώ αυτή θα αναπτυσσόταν σε δύο διαφορετικά επίπεδα: το κατώτερο, με κανάλια, αποχετεύσεις και δρόμους για κίνηση εμπόρων και μεταφορά εμπορικών αγαθών και το ανώτερο: για τους τζέντλεμαν και τις κυρίες της εποχής.

ρια με μεγάλο αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, γεμάτα εντυπωσιακές αψίδες και καμάρες.

Ωστόσο, επειδή το σχέδιο του Ντα Βίντσι ήταν τόσο μεγάλης κλίμακας και θα απαιτούσε στην ουσία την κατεδάφιση της πόλης και τη δημιουργία μιας νέας στη θέση της, δεν υλοποιήθηκε ποτέ. Έμεινε για πάντα στα χαρτιά.

■ ΤΟ «ΑΡΜΟΝΙΟ ΤΟΥ ΣΤΑΛΙΝ»...

Ανάμεσα στις πολλές εφευρέσεις του Ντα Βίντσι, εντύπωση προκαλεί και το περίφημο «επαναληπτικό» κανόνι του, με τις 24 κάνες, που αποδεικνύει την επιστημονική του δεινότητα στον τομέα της στρατιωτικής μηχανικής. Με ορισμένες προσαρμογές, το κανόνι χρησιμοποιήθηκε στον Β. Παγκόσμιο Πόλεμο από τους Ρώσους και έγινε γνωστό ως το «αρμόνιο του Στάλιν».

Οι κάνες ήταν τοποθετημένες ανά οκτώ σε τρία «δι-αδοχικά» και κινούμενα επίπεδα, γεγονός που έκανε το κανόνι να μοιάζει με αρμόνιο (εξ'ού και το όνομα). Όταν η μια σειρά θερμαινόταν λόγω των βολών, οι χειριστές «γύριζαν» στην άλλη και ούτω καθεξής.

Το περίφημο «επαναληπτικό» κανόνι του, με τις 24 κάνες, που αποδεικνύει την επιστημονική του δεινότητα στον τομέα της στρατιωτικής μηχανικής. Με ορισμένες προσαρμογές, το κανόνι χρησιμοποιήθηκε στον Β. Παγκόσμιο Πόλεμο από τους Ρώσους και έγινε γνωστό ως το «αρμόνιο του Στάλιν»

■ ΤΟ ΤΑΝΚ-ΧΕΛΩΝΑ

Ο Λεονάρντο είχε κατασκευάσει ακόμη και ταγκ, χωρητικότητας αρκετών ατόμων, που μπορεί να παραπέμψει σήμερα σε αχυρένια καλύβα, αλλά βασιζόταν σε μια εξαιρετικά πρωτοποριακή για την εποχή της σύλληψη. Το τεθωρακισμένο όχημα μπορούσε να κινηθεί προς (σχεδόν...) πάσα κατεύθυνση και ήταν εξοπλισμένο με μεγάλο αριθμό όπλων. Στην ουσία, στόχος του ήταν περισσότερο να τρομοκρατεί τον αντίπαλο και να σκορπίζει τις εχθρικές στρατιές, παρά να προκαλεί απώλειες ανθρώπινων ζωών.

Το οπλοστάσιο του ταγκ περιλάμβανε μεταξύ άλλων σειρά ελαφρών κανονιών, τοποθετημένων σε κυκλική διάταξη, με τροχούς που επέτρεπαν την πε-

ριστροφή τους σε εύρος 360 μοιρών. Το όχημα, που είχε ως πηγή έμπνευσης τη χελώνα, έφερε προστατευτικό κάλυμμα ενισχυμένο με μεταλλικές πλάκες, ενώ στην κορυφή του είχε ένα μικρό παρατηρητήριο, για το συντονισμό της κίνησης και των επιχειρήσεων του ταγκ.

Για την κίνησή του απαιτείτο η συνεχής και κοπιώδης εργασία οκτώ ανδρών, οι οποίοι έπρεπε να γυρνούν αδιάκοπα μια σειρά από στρόμβιους, ώστε να στρέφονται οι τροχοί του οχήματος.

Στις σημειώσεις του ο Λεονάρντο καταγράφει ότι πέρασε από το μυαλό του η σκέψη της χρήσης άλογων για την κίνηση του οχήματος, την οποία όμως απέρριψε, επειδή φοβήθηκε ότι η συμπεριφορά των ζώων σε πεδία μάχης θα ήταν απρόβλεπτη.

Βέβαια, το ταγκ είχε ένα μεγάλο κατασκευαστικό ελάττωμα. Μπορούσε μιν να κινηθεί προς πάσα κατεύθυνση, αλλά ...όχι μπροστά! Μελετητές του έργου του Λεονάρντο υποστηρίζουν ότι ο τελειομανής Ντα Βίντσι ουδέποτε θα υπέπιπε σε τέτοιο λάθος. Πιστεύουν ότι ο φιλειρηνικός Λεονάρντο επίτηδες σχεδίασε το όχημά του ελαττωματικό, ώστε να είναι αδύνατο να χρησιμοποιηθεί σε μάχη...

Το τεθωρακισμένο όχημα του Λεονάρντο, με έμπνευση τον ...εξοπλισμό της χελώνας, ήταν μιν πρωτοποριακό για την εποχή του, αλλά είχε ένα βασικό κατασκευαστικό ελάττωμα. Αν και μπορούσε να κινηθεί πλαγίως και με την όπισθεν, δεν μπορούσε να προχωρήσει μπροστά! Κατά πολλούς, ο φιλειρηνικός Ντα Βίντσι το σχεδίασε επίτηδες έτσι, ώστε να μην μπορεί τελικά να χρησιμοποιηθεί σε μάχη.

■ ...ΚΙ Ο ΕΝΣΦΑΙΡΟΣ ΤΡΙΒΕΑΣ, ΠΟΥ ΕΝΕΠΝΕΥΣΕ ΤΗ VOLVO

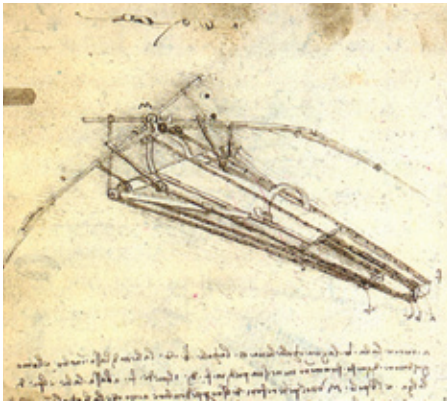
Ο Λεονάρντο είχε κατασκευάσει από ό,τι φαίνεται και το δικό του αυτοκίνητο. Το ξύλινο όχημα λειτουργούσε με το τράβηγμα ενός σκοινιού που έθετε σε λειτουργία μια σειρά από γρανάζια και είχε αυτονομία μόλις λίγων μέτρων, αλλά δεν έπαυε να είναι ...αυτοκινούμενο! Η αυτοκίνηση του οχήματος αποδείχθηκε πρόσφατα και στην πράξη. Με βάση τα σχέδια του Ντα Βίντσι, επιστήμονες σε μουσείο της Φλωρεντίας έφτιαξαν ένα αντίγραφο του οχήματος, το 2004 και διαπίστωσαν ότι το αυτοκίνητο μπορούσε πράγματι να κινηθεί

ΛΕΟΝΑΡΝΤΟ ΝΤΑ ΒΙΝΤΣΙ

Την τελειομανία, την επιστημονική αρτιότητα και την ευρύτητα του πνεύματος του Λεονάρντο αποδεικνύει και ο **ένσφαιρος τριβέας του 1480**, σχεδιασμένος για άμαξες, ο οποίος **ενέπνευσε την αυτοκινητοβιομηχανία Volvo** στο σχεδιασμό συγκεκριμένων τμημάτων των οχημάτων της.

Πάντως, ο Λεονάρντο είχε κατασκευάσει από ό,τι φαίνεται και το δικό του αυτοκίνητο. Το ξύλινο όχημα λειτουργούσε με το τράβηγμα ενός σκοινιού που έθετε σε λειτουργία μια σειρά από γρανάζια και είχε αυτονομία μόλις λίγων μέτρων, αλλά δεν έπαυε να είναι ...αυτοκινούμενο!

Η αυτοκίνηση του οχήματος αποδείχθηκε πρόσφατα και στην πράξη. Με βάση τα σχέδια του Ντα Βίντσι, επιστήμονες σε μουσείο της Φλωρεντίας έφτιαξαν ένα αντίγραφο του οχήματος το 2004 και διαπίστωσαν ότι το αυτοκίνητο μπορούσε πράγματι να κινηθεί. Μπορεί, λοιπόν, οι σύγχρονοι Ιταλοί να έφτιαξαν τη Ferrari και τη Lamborghini, αλλά το ξύλινο όχημα του συμπατριώτη τους Λεονάρντο σίγουρα ήταν το ...πρώτο στους δρόμους της Ιταλίας.

Ο Λεονάρντο είχε σχεδιάσει πολλές πτητικές μηχανές, μεταξύ των οποίων το ορνιθόπτερο και ένα ιδιότυπο ελικόπτερο, που απαιτούσε κινητήρια δύναμη τεσσάρων ανθρώπων. Κάποιες από αυτές τις μηχανές μπορούσαν όντως να πετάξουν, ενώ άλλες θα γκρεμοτσακίζονταν, όπως απέδειξαν σύγχρονες επιστημονικές μελέτες, με βάση τα σχέδια του Ντα Βίντσι.

■ ΠΤΗΤΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ

Ο Λεονάρντο Ντα Βίντσι φαίνεται ότι είχε δύο εμμονές. Το νερό –που πίστευε ότι είναι η πηγή της ζωής- και τον αέρα. Για το δεύτερο είχε σχεδιάσει πολλές πτητικές μηχανές, κάποιες από τις οποίες

μπορούσαν πράγματι να πετάξουν, ενώ άλλες θα ...γκρεμοτσακίζονταν πριν καλά-καλά ανοίξουν τα φτερά τους, όπως απέδειξαν σύγχρονες επιστημονικές μελέτες, με βάση τα σχέδια του Ντα Βίντσι.

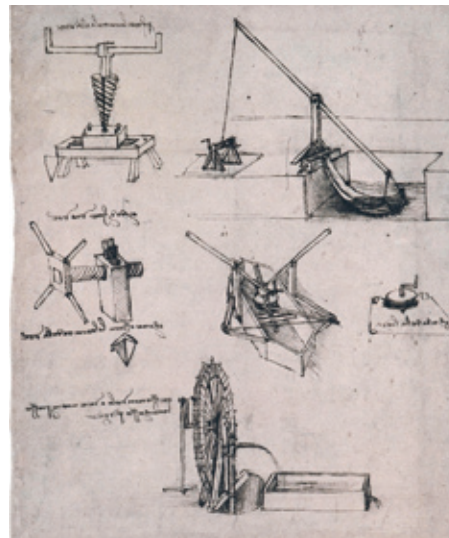
Μεταξύ αυτών, το ορνιθόπτερο, που προσομοίαζε με ανεμόπτερο, αλλά με το φτερό χωρισμένο σε δύο μέρη και το ελικόπτερο, που θύμιζε περισσότερο ένα πολύ δημοφιλές στα χρόνια του Λεονάρντο –τον «ανεμόμυλο»- και ήταν σχεδιασμένο να το χειρίζεται μια τετραμελής ομάδα ανθρώπων.

■ Ο DA VINCI ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΚΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΑΣ BILL GATES

Οι περισσότερες από τις προαναφερθείσες εφευρέσεις του Ντα Βίντσι παρουσιάζονται στην έκθεση «**Leonardo da Vinci, Εφευρέτης και Επιστήμονας**», η οποία έχοντας ταξιδέψει από το 1997 σε τρεις ηπείρους, έκανε το «ντεμπούτο» της στη Θεσσαλονίκη στις **5 Φεβρουαρίου**.

Η έκθεση, που θα διαρκέσει μέχρι τις **5 Ιουνίου**, ξεδιπλώνει ενδιαφέρουσες και λιγότερο γνωστές πτυχές της προσωπικότητας του μεγαλοφυούς επιστήμονα και καλλιτέχνη. **Ανάμεσα στα εκθέματα περιλαμβάνονται εννέα σημειωματάρια του Ντα Βίντσι (και το βιογραφικό που αναφέρεται στην εισαγωγή του κειμένου), ο λεγόμενος «Κώδικας Μπιλ Γκέιτς», που πήρε το όνομά του από τον τελευταίο ιδιοκτήτη του, τον ιδρυτή της Microsoft και ένα αντίγραφο του ένσφαιρου τριβέας του 1480, που ενέπνευσε την αυτοκινητοβιομηχανία Volvo.**

Παγκοσμίως, η έκθεση έχει προσελκύσει μέχρι σήμερα περίπου **5.000.000** επισκέπτες και στην Ευρώπη **2.000.000**. Στο Χώρο Τέχνης και Πολιτισμού του Μύλου, όπου φιλοξενείται, σε συνολικό εμβαδόν **2.000** τετραγωνικών μέτρων (μαζί με τους λειτουργικούς χώρους), παρουσιάζονται χει-

Στον Χώρο Τέχνης και Πολιτισμού του Μύλου, όπου φιλοξενείται η έκθεση για τον Leonardo da Vinci, σε συνολικό εμβαδόν **2.000** τετραγωνικών μέτρων (μαζί με τους λειτουργικούς χώρους), παρουσιάζονται χειροποίητες **ρεπλικές 25 μηχανών του Ντα Βίντσι, 118 «ομοιοτυπικά» αντίγραφα σχεδίων, σημειώσεων, σκαριφημάτων, επιστολών και μελετών και 8.000 ηλεκτρονικές εικόνες.**

ροποίητες **ρεπλικές 25 μηχανών του Ντα Βίντσι, 118 «ομοιοτυπικά» αντίγραφα σχεδίων, σημειώσεων, σκαριφημάτων, επιστολών και μελετών και 8.000 ηλεκτρονικές εικόνες.**

Οι επισκέπτες της έκθεσης, την οποία διοργανώνει η εταιρία **INTERFORM ΑΕ**,α μπορούν όχι απλά να δουν τα 25 μηχανήματα –κατασκευασμένα με ξύλο και μέταλλο από τεχνίτες που ακολούθησαν κατά γράμμα τις οδηγίες του Λεονάρντο- **αλλά και να τα θέσουν σε λειτουργία!**

Τα δε 118 σχέδια, εγκεκριμένα από την Ακαδημία Da Vinci, αποτελούν **μία από τις τρεις ή τέσσερις συλλογές «ομοιοτυπικών» αντιγράφων παγκοσμίως**, που δημιουργήθηκαν με στόχο να προστατευτούν τα εξαιρετικά φωτοευαίσθητα πρωτότυπα.

Τα εκθέματα προέρχονται από ιδιωτικές συλλογές, αλλά και από δύο μουσεία, της Σουηδίας και της Πολωνίας, ενώ κάποια κατασκευάστηκαν για λογαριασμό του **Ινστιτούτου Πολιτιστικών Ανταλλαγών**, που εδρεύει στο Τύμπιγκεν της Γερμανίας και είναι εμπνευστής της έκθεσης .

Οι σελίδες από τα σημειωματάρια και τα φύλλα σημειώσεων του Ντα Βίντσι αναπαρήχθησαν σε πρωτότυπο μέγεθος, με μια διαδικασία που μεταφέρει σε χειροποίητο χαρτί ειδικών προδιαγραφών μόνο τα περιγράμματα και το πλαίσιο των σχεδίων, ενώ ακολουθεί ο **χρωματισμός, που γίνεται στο χέρι**, με τη χρήση ειδικά παρασκευασμένων γι' αυτό το σκοπό χρωμάτων!

Τα σχέδια καλύπτουν όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων του Ντα Βίντσι: **ανατομία, μαθηματικά-γεωμετρία, μηχανική, ιπτάμενες μηχανές, χρονομετρία, γέφυρες-κανάλια, αρχιτεκτονική, στρατιωτική μηχανική.**

Οι επισκέπτες της έκθεσης έχουν επίσης τη δυνατότητα για ένα νοπτό ταξίδι στον κόσμο του Λεονάρντο Ντα Βίντσι μέσα από **12 οθόνες αφής, έξι προγράμματα πολυμέσων και 8.000 εικόνες**, που καλύπτουν τα εξής θέματα: Αναγέννηση, η ζωή του Λεονάρντο, ο Λεονάρντο μηχανικός και αρχιτέκτων, η γέφυρα ως σύμβολο, γέφυρες, ανατομία. Η έκθεση τελεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας - Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, του Δήμου Θεσσαλονίκης και της ΔΕΘ. Υποστηρικτές της είναι ο ΕΟΤ, τα επιμελητήρια Ελληνοϊταλικό, Εμπορικό & Βιομηχανικό και Βιοτεχνικό Θεσσαλονίκης, το Υπουργείο Πολιτισμού (Μουσείο Φωτογραφίας) και το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Η διοργάνωση ταξιδεύει από το 1997 ανά την υφήλιο και έχει δεχτεί μέχρι σήμερα σχεδόν **5.000.000** επισκέπτες (οι περίπου **2.000.000** στην Ευρώπη). Η σπουδαιότητά της αντανακλάται στο γεγονός ότι αποτέλεσε την κεντρική εναρκτήρια εκδήλωση σε δύο πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης (Γένοβα, Πάτρα), ενώ ο δήμος της Σόφιας την επέλεξε για να γιορτάσει την ένταξη της Βουλγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μέχρι σήμερα, το Ινστιτούτο έχει πραγματοποιήσει 92 περιόδους εκθέσεων σε 724 Μουσεία και Οργανισμούς σε 41 χώρες σε Ευρώπη, Αμερική και Ασία. Οι εκθέσεις αυτές έχουν συγκεντρώσει συνολικά **11.150.000** επισκέπτες.

Το εισιτήριο για την είσοδο στην έκθεση είναι: **8€** των ενηλίκων, **4 €** το παιδικό/μαθητικό, **12 €** το ομαδικό. Για περισσότερες πληροφορίες: <http://www.leonardodavinci.gr>. ■